

Statenmededeling

Onderwerp

Statenmededeling MIPP MindLabs

Datum

25 september 2018

Documentnummer

PS: 4418463

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

MIPP MindLabs

Aanleiding

In de perspectiefnota 2018 is MindLabs in de verkenningfase van het MIPP opgenomen.

Vanaf het eerste begin in 2016 is intensief samengewerkt met de samenwerkingspartners in mindLabs (Universiteit Tilburg, Fontys hogeschool voor de Journalistiek (FHJ), de onderwijsgroep (ROC) en de Persgroep), bedrijfsleven en de gemeente Tilburg om het ecosysteem mindLabs daadwerkelijk te realiseren. MindLabs is een 'living lab' dat gaat functioneren op het snijvlak van menselijk gedrag en interactieve technologie.

De partijen zijn alvast gestart vanuit een tijdelijke locatie in de Spoorzone (het Deprez-gebouw). Voor een periode van minimaal 3 jaar zijn deze partijen in dit gebouw fysiek gevestigd en versterken daar hun samenwerking vooruitlopend op de nieuwbouw van het ecosysteem MindLabs elders in de spoorzone. Dit jaar zijn de ontwikkelingen in een stroomversnelling gekomen. De gemeente Tilburg heeft budget vrijgemaakt voor het nieuwbouwcomplex en de onderhandelingen met de belegger die de nieuwbouw gaat realiseren zijn in een afrondend stadium.

Bovenstaande maakt het noodzakelijk dit dossier thans in de besluitvormingsfase van het MIPP te brengen. Daartoe heeft ons college op 4 september jl. een besluit genomen dat via een wijziging van de begroting (GS besluit 2 oktober) in uw vergadering van 9 november 2018 formeel ter besluitvorming zal worden voorgelegd. De MIPP projecten zullen daarbij als bijlage zijn opgenomen in de begroting 2019. Nadien kunnen de provinciale middelen begin 2019 worden ingezet.

Deze statenmededeling heeft tot doel Uw Staten nader te informeren over de achtergronden en inhoud van het ecosysteem MindLabs vooruitlopend op uw besluitvorming in uw vergadering van 9 november 2018.

Bevoegdheid

Het MIPP project MindLabs gaat thans naar de besluitvormingsfase. In deze fase stemmen Uw Staten in met de definitieve scope en met de maximale aanvullende provinciale bijdrage uit de algemene middelen.

Via de P&C-cyclus geven Uw Staten richting aan de sleutelprojecten en biedt dit gelegenheid om bij te sturen. Na uw besluitvorming op 9 november 2018 zullen Uw Staten de voortgang van de realisatie bewaken.

Het is de taak van ons college om over dit MIPP project MindLabs tijdig te rapporteren en te verantwoorden over besluitvorming en realisatie via de P&C-cyclus .

Datum

25 september 2018

Documentnummer

PS : 4418463

Kernboodschap

1. Het MIPP project MindLabs draagt bij aan provinciale ambities en doelstellingen.

In het bestuursakkoord 2015-2019 is in hoofdstuk 3 opgenomen dat belangrijke maatschappelijke opgaven liggen in het versterken van ons Brabants ecosysteem van open innovatie en het stimuleren van kenniscirculatie. De provincie gaat actief coalities aan met kennisinstellingen, gemeenten, bedrijven en maatschappelijke partners om te experimenteren in 'living labs'.

In het Economisch Programma Brabant 2020 is ondermeer als doelstelling opgenomen dat in 2020 Brabant behoort tot de top vijf van innovatieve regio's in Europa met voldoende werkgelegenheid op alle nivo's. In het Tienpuntenplan is opgenomen dat de provincie proeftuinen voor innovaties ondersteunt.

In het beleidskader Erfgoed staat behoud en herontwikkeling van cultureel erfgoed voorop. Een goede inpassing in NS-Werkplaats, die als een 'must' in het kader van het beleidskader Erfgoed is gedefinieerd, is erg belangrijk. Daarmee wordt met de realisatie van het nieuwbouwcomplex MindLabs nadrukkelijk rekening gehouden.

Ook draagt het project bij aan:

- de realisatie van doorlopende leerlijnen MBO-HBO-universiteit (uitvoeringsprogramma naar een veerkrachtige arbeidsmarkt, PS 10 juni 2016)
- toekomstbestendige zorg (slimme zorg, inzet informatica en robotica, relatie onderwijs-zorg), (ondermeer Uitvoeringsprogramma life sciences & health 2018-2021, PS 11 juni 2018).
- stimuleren van de innovatiekracht van het Brabants MKB, verbetering van de kennistransfer tussen onderzoek en bedrijfsleven (Economisch Programma Brabant 2020)
- verbetering van de digitale infrastructuur (Digitale Agenda van Brabant (PS 2013) en het Statenvoorstel Digitalisering (PS 2018).
- het intensiveren en transformeren van bestaand stedelijk gebied
- de positionering als internationale regio (met Eindhoven als brainportregio met haar accent op technologische ontwikkeling en Tilburg als de plek waar technologische ontwikkeling vertaald wordt naar maatschappelijke toepassingen via onderzoek van menselijk gedrag).

Er is dus met MindLabs zeker sprake van een integraal project waarin meerdere beleidsdoelen worden gediend.

2. *Het MIPP project heeft een positief maatschappelijk effect en heeft maatschappelijke meerwaarde*

Datum

25 september 2018

Documentnummer

PS : 4418463

Het maatschappelijk effect (**outcome**) van het ecosysteem MindLabs is dat de provincie Noord-Brabant voorop loopt met beschikbare expertise op het snijvlak van snijvlak van menselijk gedrag en interactieve technologie, dat sneller ingespeeld kan worden op ontwikkelingen in de markt en dat de innovatiekracht toeneemt. Daarnaast zal MindLabs meer maatschappelijk bewustzijn/inzicht teweeg brengen omtrent het ethische vraagstuk hoe de mens zich moet verhouden tot technische ontwikkelingen zoals robotisering e.d.

3. *Het MIPP project is resultaatgericht, meetbaar en levert aansprekende producten op*

MindLabs richt zich op een viertal resultaatgebieden: robotics/avatars, virtual reality, language technologies, serious games
In bijlage 1 worden die nader toegelicht met voorbeelden van producten.

De meetbaarheid van het project is vertaald in kritische prestatie indicatoren (KPI's). Er dient onderscheid gemaakt te worden in KPI's voor de organisatie MindLabs, die als 'spin in het web' onderwijs met bedrijfsleven gaat verbinden, de verhuurder (die een belangrijke taak heeft, in afstemming met de organisatie MindLabs, bedrijven te werven die zich in het nieuwbouwcomplex gaan vestigen) en resultaten voor de onderwijsinstellingen.

In bijlage 2 worden die KPI's nader toegelicht.

4. *Er zijn nu al waardevolle verbindingen gelegd tussen de onderwijsinstellingen onderling en met bedrijfsleven*

Datum

25 september 2018

Documentnummer

PS : 4418463

Onderwijs

Samenwerking met de Persgroep op het gebied van digitale assistenten. Een team van journalisten en Fontys-studenten voor de journalistiek zijn aan het werk gegaan met Nederlandstalige toepassingen.

.

Een reeks bijeenkomsten over technologie en journalistiek, waaronder brainstormsessie over dataveiligheid, robotjournalistiek en digitale assistenten.

Samenwerking tussen het Fontys-programma Datajournalistiek en het Language Learning programma van de Tilburg University

Samenwerking bij het tot stand brengen van een minorconvenant tussen Fontys (Journalistiek) en de Tilburg School of Humanities and Digital Sciences., betreffende de doorstroom van studenten van Fontys naar de Universiteit Tilburg

Deelname van een Fontys-docent en een afgevaardigde van het ROC Tilburg aan het Comeniusproject Cognitive Science & Artificial Intelligence van de Universiteit Tilburg.

Deelname van 4 studenten van de MBO-opleiding ICT en Mediatechnologie aan een project binnen Broeiness Brabant van de Fontys in het kader van hun MBO-excellentie programma.

Studentenproject "BOOTS" in het kader van de MBO-opleiding Welzijn wordt ingezet voor debatten/betrekken Tilburgse jongeren bij onderwerpen van MindLabs

Bedrijfsleven

In bijlage 3 treffen Uw Staten een overzicht aan van :

- Projecten die ikv MindLabs lopen en waar bedrijven bij zijn aangesloten;
- Een overzicht van startups en meest recente toevoegingen;
- alsmede een shortlist van strategische partners.

5. *Het MIPP project heeft een duidelijk toekomstperspectief*

De snelle technologische ontwikkeling vraagt steeds meer aandacht voor de interactie van de mens met nieuwe mogelijkheden. Robotics & Avatars, Mixed & Virtual Reality, Serious Gaming en Natural Language & Data technologies worden binnen MindLabs als eerste gezamenlijk met het bedrijfsleven onderzocht op implementatie in de bedrijfsprocessen. Het VIBE project en het project RobotJournalistiek zijn hier nu al voorbeelden van. Ook de

samenwerking met bedrijven en universiteit voor Condition Based Maintenance op Gate2 is een multidisciplinair voorbeeld.

Momenteel wordt met diverse bedrijven gesproken voor deelname aan MindLabs en definitie van nieuwe projecten. Naast de huidige projecten in media, gezondheidszorg en industrie, zijn de logistieke sector en de maakindustrie de meest actuele domeinen van ontwikkeling. Vanuit de universiteit en Fontys zijn er diverse ontwikkelingen waarbij studenten een start-up scenario overwegen of onderzoeken. Door samenwerkingsprojecten met het bedrijfsleven kunnen deze ideeën en ontwikkelingen getoetst worden. Dit levert een grotere kans op daadwerkelijke vorming van start-ups met ook een hogere slagingskans. Voor bestaande startups en MKB is deze vorm van samenwerking met onderwijs- en onderzoeksinstituten en grote bedrijven een ideale vorm voor co-creatie en doorgroei.

De volgende golven van Artificial Intelligence ontwikkelingen betreffen de integratie van de digitale toepassingen met "ogen, oren en gevoel" uiteindelijk leidend tot autonome systemen. De juiste interactie tussen mens en technologie is hierin de ultieme succes factor.

Dit is waar MindLabs en haar partners zich onderscheidt van alle bestaande initiatieven. De regio heeft alle ingrediënten - kennis, (internationale) bedrijfsleven, relaties en financiering - voor handen om hier een grote rol in te spelen. De internationale ontwikkelingen dwingen ons ook nu actie te ondernemen om op termijn mee te blijven spelen. De combinatie Brainport (top tech development) en MindLabs (People & Tech top interaction) kan daarmee een ijzersterke propositie worden.

Om dat te realiseren is samenwerking met het bedrijfsleven en de reeds bestaande initiatieven cruciaal. Lokaal betekent dit verder uitbreiden van de samenwerkingen met de onderwijsinstellingen in Brabant, met name TU/e, JADS, Avans en Breda University of applied sciences. Daarnaast betekent dit het faciliteren en begeleiden van start-up's, scale-up's en MKB in samenwerking met onder andere Station88, Midpoint, Braventure en BOM. Samen met leidende grote bedrijven wordt deze strategische aanpak verder ontwikkeld en met Brainport, Provincie en overheden tot realisatie gebracht. Aansluiting bij top clusters Logistiek, met GetAhead in Europe, Maintenance en Life Sciences & Health is de eerste focus.

Dit dwingt ons er toe de horizon breder en duidelijker te schetsen, waarbij de huidige activiteiten in het Deprez gebouw uiteindelijk groeien en verhuizen naar andere locaties. MindLabs spoorzone is hiermee de eerste stap. Door de verbinding met bijvoorbeeld top cluster Logistiek, ontstaat al een blueprint waarin bijvoorbeeld in plan Wijkervoort, het smart logistics center van Nederland, een volgende MindLabs campus ontstaat. De ambitie is om zo meerdere campussen te ontwikkelen.

De meeste relaties zijn reeds gelegd en dienen de komende maanden verder afgestemd te worden.

Doelstelling is om binnen afzienbare tijd met MindLabs zelf voorzienend te zijn en de aanwezige kennis, ontwikkelingen en gezamenlijke projecten te kunnen

Datum

25 september 2018

Documentnummer

PS : 4418463

valoriseren. Het businessplan wordt daarop door ontwikkeld. De op te richten organisatie vorm wordt met dit doel voor ogen opgezet.

Datum

25 september 2018

Documentnummer

PS : 4418463

6. De provincie investeert in het MIPP project MindLabs

In het voorgaande is duidelijk de meerwaarde van het project Mindlabs beschreven en hoe dit project aansluit bij de provinciale ambities en doelstellingen. Ons college heeft daarom 4 september jl. een besluit genomen dat via een wijziging van de begroting (GS besluit 2 oktober) in uw vergadering van 9 november 2018 formeel ter besluitvorming zal worden voorgelegd. Dit besluit is tweedelig:

1 Ecosysteem MindLabs

Het is de bedoeling dat in het ecosysteem MindLabs onderwijsinstellingen en bedrijven intensief samen gaan werken op het snijvlak van gedrag en interactieve technologie. Er wordt een aparte organisatie MindLabs opgericht met als doel die samenwerking te bevorderen en te faciliteren en nieuwe bedrijven te verbinden met het ecosysteem.

De organisatie MindLabs i.o. wordt voor de periode 2019-2028 met 5 ton in de vorm van een subsidie en 2 ton in de vorm van een lening ondersteund (**totaal 7 ton**).

De onderwijsinstellingen worden voor **1.8 miljoen euro** in de vorm van subsidies ondersteund voor de startfase van het ecosysteem mindlabs (2019-2023).

De totale provinciale bijdrage wordt daarmee **2,5 miljoen euro**.

De value for money (doelmatigheid/efficiency) van de inzet van provinciale middelen is ook voldoende groot omdat het multiplier effect van de provinciale investeringen groot is: tegenover een subsidie/lening van 7 ton voor de MindLabs organisatie voor de komende 10 jaar staat een totale investering door de MindLabs organisatie van 5,4 miljoen euro. Daarnaast staat tegenover een subsidie van 1,8 miljoen euro voor de onderwijsinstellingen voor de komende 5 jaar een investering van ongeveer 16 miljoen euro door de onderwijsinstellingen in activiteiten die samenhangen met het ecosysteem MindLabs.

2. Nieuwbouw tbv MindLabs

De gemeente Tilburg en de provincie Noord-Brabant zijn bereid om gezamenlijk zowel een deel van de onrendabele top voor de ontwikkeling van de nieuwbouw of te dekken als het verstrekken van huurgarantie voor de nog niet verhuurde gedeelten van de bedrijfsruimtes voor een afgebakende periode. De daadwerkelijke uitwerking van deze afdekking als het verstrekken van de huurgaranties en de daarbij behorende financiële bijdrage zijn nog afhankelijk

van de businesscase die weer afhankelijk is van het onderhandelingsresultaat met de ontwikkelaar/belegger.

Naast de huurgarantie zal ook tezamen met de gemeente Tilburg onderzocht worden of de gevraagde bijdrage ook als huursuppletie (aanvulling tussen de daadwerkelijk huur en gevraagde markthuur) kan worden ingezet om te komen tot een spoediger vulling van de beschikbare meters.

Datum

25 september 2018

Documentnummer

PS : 4418463

Op basis van de beschikbare globale businesscase zal de provinciale bijdrage tot maximaal **€ 1,5 miljoen** kunnen bedragen. Het daadwerkelijk in te zetten bedrag is echter afhankelijk van de feitelijke onderhandelingen tussen belegger en de gemeente Tilburg met daaraan gekoppeld private en publieke belangen.

In bijlage 4 is nadere financiële informatie over het project opgenomen met de financiële bijdragen van alle partners in het MindLabs ecosysteem.

Consequenties

1. Geringe risico's provinciale investeringen

Het risico van de subsidie aan de organisatie MindLabs (namelijk dat de organisatie niet in staat is nieuwe verdienmodellen te ontwikkelen en ook op termijn niet financieel onafhankelijk wordt van overheidsmiddelen), wordt als gering ingeschat. In de betreffende subsidiebeschikkingen zal bovendien strak gestuurd worden op het behalen van KPI's. De doeltreffendheid/effectiviteit van de provinciale investering wordt daarmee vergroot.

Het risico van de subsidie aan de onderwijsinstellingen (Universiteit Tilburg, Fontys en ROC onderwijsgroep Tilburg) wordt eveneens als gering ingeschat. Afgelopen twee jaar is een hechte samenwerking ontstaan voor het doen slagen van het ecosysteem. Er zijn voor de onderwijsinstellingen business cases opgesteld die ook als input zullen worden gebruikt voor de interne werkplannen van deze instellingen voor de komende jaren. Ook zal in de subsidiebeschikkingen strak worden gestuurd op het behalen van KPI's. De doeltreffendheid/effectiviteit van de provinciale investering wordt daarmee vergroot.

2. Governance is op orde

De organisatie MindLabs wordt dit najaar opgericht door de (onderwijs)instellingen, waarschijnlijk in de vorm van een stichting of coöperatie. Zij zullen derhalve ook zitting nemen in bestuur en Raad van Toezicht. De provincie zal niet participeren in deze organisatiestructuur. Wel zal de provincie binnen de bestaande overlegstructuren (regiegroep, directeurenoverleg, bestuurlijk overleg) met samenwerkingspartners voldoende sturing kunnen blijven geven aan activiteiten en ontwikkelingen rondom MindLabs die voor de uitoefening van haar provinciale rol van belang zijn.

De provincie is zeer kritisch op nieuwe verzoeken om als provincie te participeren in rechtsvormen en op dit moment is het niet nodig dat de provincie participeert in MindLabs. Via bestaande overlegstructuren en via de

subsidiebeschikkingen en verantwoording kan voldoende controle worden gehouden op de provinciale belangen bij MindLabs.

Datum

25 september 2018

Documentnummer

PS : 4418463

3. MindLabs heeft een positieve uitstraling op Brabant als geheel.

Bij de huidige insteek, waarbij de interactie tussen mens en technologie centraal wordt gesteld, heeft MindLabs een mogelijk bepalende rol naar de toekomst. Het vraagstuk wat technologie betekent voor de opleidingen op MBO, HBO en WO niveau kan hiermee ingevuld worden en leiden tot nieuwe curricula. Daarnaast sluit de thematiek van MindLabs exact aan bij het bedrijfsleven en de uitdaging waarvoor zij staan om nieuwe ontwikkelingen te introduceren. Het centrale thema is hier om de digitale transformatie te begeleiden met een pragmatische invulling. Alleen bij het ineen slaan van de inspanningen tussen Brainport en MindLabs en de aanpalende en ondersteunende initiatieven, kan op termijn een succesvolle internationale concurrentie positie worden opgeëist.

Europese en internationale zaken

Er is bij het nemen van dit besluit een raakvlak met Europees/internationaal beleid met name waar het gaat om het bevorderen van innovatie en de kennis-economie. Er zijn echter geen subsidieregelingen bekend bij Rijk en Europa die dit initiatief ook zouden kunnen ondersteunen op de specifieke punten waarvoor de provinciale subsidie/lening is bedoeld. Tenslotte is nadrukkelijk aandacht besteed aan staatssteunrisico's. Die zijn niet aanwezig behoudens mogelijke risico's bij het afgeven van huurgaranties. Dat laatste wordt uiteraard eerst nader onderzocht alvorens deze huurgaranties kunnen worden afgegeven.

Communicatie

De organisatie MindLabs is primair zelf verantwoordelijk voor de communicatie over het ecosysteem Mindlabs (acquisitie bedrijven etc.).. Op de langere termijn wordt de organisatie van Mind Labs gevraagd de relatie met de provincie in de communicatiemiddelen zichtbaar te maken en ons te informeren over de voortgang van het project. Zo kan samen worden opgetrokken in de communicatie.

Vervolg

Er is een kwartiermaker die, in opdracht van Fontys, dit najaar voorbereidende werkzaamheden verricht voor de organisatie MindLabs i.o. Met name het werven van bedrijven is een belangrijke taak van deze kwartiermaker. Het is nadrukkelijk de bedoeling tijdig voor PS besluitvorming in november meerdere getekende intentieovereenkomsten te hebben waarin bedrijven verklaren zich te verbinden met MindLabs (middels het participatiemodel).

Na een positieve besluitvorming van Uw Staten op dit dossier zal begin 2019 een meerjarige projectsubsidie en lening worden verstrekt aan de MindLabs organisatie en een meerjarige projectsubsidie worden verstrekt aan de onderwijsinstellingen in MindLabs.

De gemeente Tilburg voert op dit moment onderhandelingen met een belegger die de nieuwbouw gaat realiseren. De planning is erop gericht om eind 2020 de nieuwbouw gerealiseerd te hebben, zijnde het moment waarop Fontys graag wil verhuizen naar het ecosysteem MindLabs. Contractvorming dit najaar met de belegger is voorwaarde om dit tijdpad te kunnen realiseren.

Datum

25 september 2018

Documentnummer

PS : 4418463

Halfjaarlijks zal aan Uw Staten worden gerapporteerd over de voortgang van de uitvoering van dit MIPP project en zal waar nodig en mogelijk door Uw Staten kunnen worden bijgestuurd.

Bijlagen

Bijlage 1: Resultaatgebieden

Bijlage 2: KPI's

Bijlage 3: Bedrijven, startups en strategische partners

Bijlage 4: Nadere financiële informatie

Bijlage 5: MIPP fiche

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Opdrachtgever: de heer J.W. Stad, (073) 681 29 89, jwstad@brabant.nl,
eenheid Opdrachtgeverschap en P&O van directeur NHL1.

Opdrachtnemer: de heer J.W. Stad, (073) 681 29 89, jwstad@brabant.nl,
eenheid Opdrachtgeverschap en P&O van directeur NHL1.